

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia piątek, 13 kwietnia 2018 r.

Poz. 1893

WYROK NR I SA/RZ 760/17 WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W RZESZOWIE

z dnia 25 stycznia 2018 r.

SENTENCJA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w składzie następującym: Przewodniczący S. NSA Jacek Surmacz / spr./ Sędzia WSA Grzegorz Panek Asesor WSA Jacek Boratyn Protokolant ref. Katarzyna Kubik po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2018r. sprawy ze skargi Prokuratora Rejonowego w Rzeszowie na uchwałę Rady Miejska w Błażowej z dnia 1 czerwca 2000 r. nr XV/108/2000 w przedmiocie ustalenia zasad uiszczenia i wysokości jednorazowej opłaty za przyłączenie do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz wysokości opłaty za wydanie zapewnienia na wywóz nieczystości stałych i płynnych stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały.

Uzasadnienie

Prokurator Rejonowy w Rzeszowie zaskarżył uchwałę Rady Miejskiej w Błażowej z dnia 1 czerwca 2000r. Nr XV/108/2000 w sprawie ustalenia zasad uiszczenia i wysokości jednorazowej opłaty za przyłączenie do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz wysokości opłaty za wydanie zapewnienia na wywóz nieczystości stałych i płynnych i zarzucił naruszenie art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 3, art. 40 ust. 2 pkt 3, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017r. poz. 1875; dalej: u.s.g.) oraz art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 1997r. Nr 9 poz. 43; dalej: ustawa o gospodarce komunalnej) poprzez uznanie, że przepisy te stanowią podstawę prawną do nałożenia w drodze uchwały obowiązku ponoszenia jednorazowych opłat za przyłączenie do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Skarżący, na podstawie art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2017r. poz. 1369 ze zm.; dalej: P.p.s.a.), wniósł o stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały. W uzasadnieniu skargi podniesiono, że zaskarżona uchwała nosi znamiona aktu prawa miejscowego. Skarżący dalej wywiódł, że żaden przepis nie daje gminie uprawnień do ogólnego wprowadzania opłat w drodze regulacji prawnych powszechnie obowiązujących, a takimi przepisami nie są powołane w podstawie prawnej uchwały przepisy. Brak jest przepisów ustawowych, które upoważniałyby Radę Miejską Błażowej do samoistnego wprowadzenia tego rodzaju opłat, jak określone w zaskarżonej uchwale. Uchwała narusza art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W odpowiedzi na skargę organ podniósł, że przedmiotem uchwały jest ustalenie, w ramach sfery dominium, jakie należności cywilnoprawne gmina jako osoba prawna będzie mogła pobierać w celu zapewnienia zainteresowanym mieszkańcom gminy wykonanie przyłącza do sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej. Stosownie do regulacji prawa publicznego gmina ma zapewnić nieodpłatnie dostęp do wymienionych urządzeń, ulokowanych w sąsiedztwie nieruchomości. Taki dostęp gmina gwarantuje nieodpłatnie. Natomiast w ramach usługi fakultatywnej gmina umożliwia zainteresowanym mieszkańcom wykonanie na ich koszt elementów technicznych przyłącza, przy pomocy wykwalifikowanych pracowników, które zapewniają realne korzystanie z urządzeń doprowadzonych do nieruchomości (co stanowi podstawę do zawarcia umowy na dostawę wody i odbiór nieczystości siecią sanitarną). Taki element odpłatności prowadzenia gospodarki komunalnej, która nie może mieć przecież waloru w zupełności darmowego umożliwiając gminie regulacji art. 1 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej. Przedstawiona usługa jest bowiem usługą zaliczoną do usług użyteczności

publicznej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 tej ustawy i w sensie materialnym dawała tytuł do podjęcia w takim przedmiocie uchwały. Organ podniósł, że Rada składa deklaracje, co do możliwości uchylecia zaskarżonej uchwały we własnym zakresie, co jednak nie jest uwzględnieniem skargi (wniosek o stwierdzenie nieważności) w aspekcie art. 54 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2017r. poz. 1369 ze zm.; dalej: P.p.s.a.). Organ złożył wniosek o podjęcie postępowania mediacyjnego. Rada Miejska w Błażowej uchwałą z dnia 20 grudnia 2017r. Nr XLV/220/2017 uchyliła w całości zaskarżoną uchwałę, ze wskazaniem że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie zważył, co następuje: W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, że uchylenie zaskarżonej uchwały przez Radę Miejską w Błażowej mocą opisaną wyżej uchwałą z dnia 22 grudnia 2017r. nie powoduje bezprzedmiotowości postępowania sądowoadministracyjnego w rozumieniu art. 161 § 1 pkt 3 P.p.s.a. Skuteczne uchylenie uchwały inną kolejną uchwałą wywołuje bowiem skutek na przyszłość (ex nunc) i przerywa wywoływanie skutków prawnych uchwały poprzedniej jedynie od daty wejścia w życie uchwały uchylającej. W przypadku, gdy zaskarżona uchwała wywołała już skutki prawne, nie można mówić o bezprzedmiotowości postępowania sądowoadministracyjnego. W takim przypadku zachodzi konieczność oceny legalności zaskarżonego aktu (wyroki: WSA w Opolu z dnia 26 lutego 2008r. – II SA/Op 569/07 i WSA w Krakowie z dnia 12 czerwca 2012r. – I SA/Kr 271/12). W przedmiotowej sprawie zachodzą właśnie takie okoliczności, które powodują, że zaskarżona uchwała, mimo uchylenia kolejną uchwałą, pozostaje przedmiotem zaskarżenia, podlegającym ocenie legalności przez Sąd. Sąd, postanowieniem z dnia 6 grudnia 2017r. – I SA/Rz 760/17, oddalił wniosek o przeprowadzenie mediacji. Wniosek nie mógł być uwzględniony, gdyż wprawdzie w myśl art. 54 § 3 P.p.s.a. organ jednostki samorządu terytorialnego, którego akt zaskarżono, może w zakresie swojej właściwości uwzględnić skargę w całości do dnia rozpoczęcia rozprawy, to jednakże tej jednostce nie przysługuje kompetencja do stwierdzenia nieważności własnego aktu, a więc również mediacja, przy uwzględnieniu ustawowych jej skutków, jest wyłączona. Zaskarżoną uchwałą wprowadzono przepisy (§ 2 ust. 1 i 2 uchwały), że ustala się jednorazową opłatę na rzecz Gospodarki Komunalnej spółka z o.o. w Błażowej od inwestora ubiegającego się o przyłączenie budynku do istniejącej sieci: - kanalizacyjnej w wysokości 800zł i – wodociągowej w wysokości 400zł, a także opłatę za wydanie zapewnienia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz odbiór techniczny szamba w wysokości 15zł. W podstawie prawnej uchwały Rada powołała art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 3, art. 40 ust. 2 pkt 3, art. 41 ust. 1, art. 42 u.s.g. oraz art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej. Zgodnie z art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej podstawą do nałożenia opłaty może być tylko ustawa. Powołane przez Radę w podstawie prawnej uchwały przepisy u.s.g. są przepisami kompetencyjnymi, proceduralnymi i określającymi zadania gminy, nie stanowią podstawy prawnej dla ustalenia jednorazowych opłat, tak jak w § 2 ust. 1 i 2 zaskarżonej uchwały. Również art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej nie stanowi takiej podstawy jurydycznej dla wspomnianych przepisów prawa miejscowego. Przepis ten bowiem stanowi, że jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Rozważane przepisy prawa miejscowego nie mieszczą się w powołanej kategorii i są to opłaty nie związane z usługami komunalnymi. Odbiorca ma je uiścić za samo przyłączenie do sieci. W tej sytuacji zasadnie Prokurator wskazuje na istotne naruszenie przepisów przez Radę poprzez wydanie zaskarżonej uchwały. Żaden przepis ustawowy nie dawał Radzie podstawy do nałożenia przedmiotowych opłat, które mają charakter ciężaru i świadczenia publicznego w rozumieniu art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Należy podkreślić, że sam organ dostrzega te wadliwości, skoro z treści odpowiedzi na skargę i wniosku o mediację wynika chęć usunięcia tych wadliwości. Konsekwencją tych wątpliwości była również uchwała z dnia 22 grudnia 2017r. Mając na uwadze powyższe Sąd stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały na podstawie art. 147 § 1 P.p.s.a.